

АКТИВ

„Гласът на нашето училище!“

ул. ТОМА ПЕТКОВ №27, гр. ЧЕРВЕН БРЯГ

5 ЯНУАРИ 2026 | Брой № 17 | ЕЖЕСЕДМИЧНИК

**„Не спирай да задаваш
въпроси — любознателността е
ключът към всяко откритие.“**

**Мъдрост от страната на
изгряващото слънце**

**Живот според
японските философии**

"Животът не е да бързаш към някаква цел, а да присъстваш в пълнота във всяка негова глътка."

Докато светът се лута между скорост, шум и безкрайна продуктивност, Япония – тази островна страна, където традициите и технологиите съжителстват хармонично – ни предлага един по-дълбок, съзерцателен и смислен поглед към живота. Философиите на японската култура не са суха теория – те са начин на мислене, дишане, усещане и съществуване. В тази статия ще се запознаем с някои от най-прекрасните японски концепции: Икигай, Ичиги-Ичие, Кайзен, Уаби-Саби, Шоканзеи, Юген и др.

Икигай – причината да ставаш сутрин

"Ики" означава живот, а "гай" – стойност, причина. Заедно образуват понятието икигай – онзи дълбок смисъл, който ти дава сила да живееш.

Икигай не е непременно голяма мечта или висок пост. Може да е малко кафе сутрин, грижата за градина, страст към готвенето или преподаването, дори любимото хоби. В центъра на икигай са четири кръга: това, което обичаш; това, в което си добър; това, от което светът има нужда; и това, за което можеш да получиш възнаграждение.

Когато четирите се пресекат – откриваш своята истина.

Ичиги-Ичие – този миг никога няма да се повтори

Това е една от най-поетичните японски идеи. Ичиги-Ичие буквално означава „една среща, едно време“ – и напомня, че всяка среща, всяка чаша чай, всеки разговор е уникален и неповторим.

Ако присъстваш истински в този момент, ще го изживееш пълноценно. Ако го пропуснеш – той никога няма да се върне по същия начин. Това е урок по присъствие, по благодарност към мига, който е тук и сега.

Честит имен ден!

**Тази седмица черпят Йордановци и
Ивановци!**

06.01 – Известен още като Богоявление, това е един от най-важните християнски празници, отбелязващ кръщението на Исус Христос в река Йордан.

07.01 – На следващия ден се чества Ивановден, посветен на Свети Йоан Кръстител – човека, който е кръстил Христос.

Седмична мисъл:

*„Мечтите се сбъдват там, където
усилието среща постоянството.“*

Водеща тема на броя:

Поглед към Изтока – четете на стр. 2

Какво още ще прочетете в този брой:

- Любопитни факти
- Мъдрост от Изтока
- Интервю с Маргарита Маринова – секретар на ТГ

Кайзен – изкуството на малките, но постоянни подобрения

Кайзен (Kai – промяна, Zen – добро) ни учи, че не е нужно да променяме всичко изведнъж. Достатъчно е всеки ден да бъдем една идея по-добри от вчера.

Това е философия, широко използвана в японския бизнес и образование – но приложима и в личния живот. Един допълнителен ред в тетрадката, една прочетена страница повече, една добра дума – това е кайзен. Малки стъпки. Постоянство. Прогрес.

Уаби-Саби – красотата на несъвършеното

Ние често търсим перфектност – идеални тела, идеални оценки, идеални моменти. Но японската концепция Уаби-Саби ни учи, че в несъвършеното, преходното и простото се крие най-дълбоката красота.

Счупена купа, залепена със злато (изкуството кинцуги), есенен лист, стара снимка, набръчкана длан – това са образите на уаби-саби. Вместо да крием белезите си, ние ги превръщаме в история и достойнство.

Юген – дълбоката, неуволима красота

Юген е онова усещане, което не може да се обясни – трепетът от залеза, тишината на снега, гласът на флейта отдалеч. Това е скритата красота, която се загатва, а не се показва, чувства се, но не се изговаря.

Юген е покана към съзерцание – да спреш, да дишаш и да видиш с вътрешното си око.

Омоиейри – състрадание в действие

Още една фина и благородна японска идея е Омоиейри – умението да поставиш себе си на мястото на другия и да действаш с деликатност и грижа. Това не е просто съчувствие, а дискретна етика – отстъпване на място в метрото, подарък без повод, усмивка към непознат.

Японците вярват, че светът ще бъде по-добро място, ако всеки проявява повече омоиейри в ежедневието си.

Шоканзеи – приемане на реалността

Шоканзеи е тиха вътрешна сила. Да приемеш това, което не можеш да промениш, без да се отказваш от действие или надежда. Напомня ни, че бурите ще минат, загубите ще се превърнат в мъдрост, а всяка рана – в част от нас.

Съвет за мотивация:

„Отказът не е провал – отказът е избор. Продължи!“

Какво можем да научим ние, съвременните ученици, учители, хора?

Да живееш според японските философии не значи да се преместиш в Киото или да облечеш кимоно. Достатъчно е:

- да се наслаждаваш на мига – ичиго-ичие
- да откриеш своето защо – икигай
- да правиш по нещо мъничко всеки ден – кайзен
- да приемаш и обичаш несъвършеното – уаби-саби
- да бъдеш добър без шум – омоиейри
- да виждаш с душата – юген
- и да бъдеш спокоен въпреки всичко – шоканзеи

Японската мъдрост е като чаша чай – топла, скромна, ухаеща на време. Не ти крещи, не се натрапва. Просто е там – ако имаш очи да видиш и сърце да усетиш.

В свят, който се движи с 300 км в час, може би точно сега е моментът да спрем за миг. Да се запитаеме:

„Кой е моят икигай?“

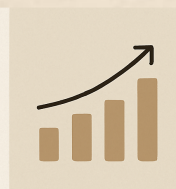
„Какво ще направя днес – малко, но добро?“

„Какво в мен е красиво, макар и несъвършено?“

Защото, както биха казали японците – "Кокоро кара кокоро е" – от сърце до сърце.

ikigai

kaizen

wabi-sabi

ichigo-ichie

Малко хумор:

Чувствам се много щастлив, откакто замених сутрин кафето с портокалов сок. Докторът ми обясни, че това е от витамин С и натуралната захар, но аз си мисля, че е от водката...

Нещата около нас – кой стои зад тях?

Джобчето на ризата – малкият символ на практичност

Днес то често е само моден акцент, но джобчето на ризата е създадено с чисто практична мисия – за да бъде място за носене на химикалки, бележки, дори малък бележник. Счита се, че то става масова част от мъжкото облекло около 1910–1920 г., когато работниците, инженери и военни започват да носят ризи с джобове за удобство. Джобът придава на ризата работен характер, а днес – малко ретро чар. Модата се мени, но нуждата от практичност винаги остава!

Очилата за четене – път към знанието от XIII век

Първите очила се появяват в Италия около 1286 г. и са били предназначени именно за четене. Не е ясно точно кой ги е измислил, но монасите и учените от онова време били първите ползватели. Те използвали лещи, направени от кварц, за да уголемят буквите на ръкописите. Очилата променят историята – хората вече могат да учат и четат много по-дълго. Те са символ не само на зрението, а и на стремежа към просвещение.

Картофеният чипс – роден от... раздразнение!

Никой не предполага, че любимият картофен чипс е резултат от инат. През 1853 г. в Саратого Спрингс, САЩ, клиент се оплаква, че пържените му картофи са прекалено дебели. Готвачът Джордж Крам, раздразнен, нарязва картофа на тънки филийки, изпържва ги до хрупкавост и... създава неочакван деликатес. Така, от едно оплакване, се ражда една от най-обичаните храни в света. Истинско хрупкаво вдъхновение!

Автоматичната пералня – спасителка на времето и ръцете

Преди пералните, прането било трудоемко и бавно. Първата автоматична пералня е създадена през 1937 г. от американската компания Bendix. Но още през 1851 г. Уилям Блекстоун подарява на съпругата си ръчна пералня като юбилеен подарък – и така започва революцията в домакинството. Благодарение на пералните, жените (а днес – и мъжете!) печелят време за образование, работа и... почивка!

USB флашката – джобна памет от голямо значение

Този миниатюрен уред, който всички познаваме, се появява в края на 90-те. За изобретател се сочи израелският инженер Дов Моран, работещ в компанията M-Systems. През 1999 г. той представя първата USB флашка – с капацитет само 8 MB! Оттогава насам този малък „паметник“ на технологиите е неизменна част от образованието, бизнеса и личния живот. Едно малко устройство, което побира цял свят информация!

Гъбата за миене (жълта с зелена страна)

Създател: ЗМ (САЩ), 1958. Първоначално била само за индустриална употреба – днес я има във всяка кухня.

Селфи стик – Създател: Хироши Уеда (Япония), 1983. Наричан е „най-безсмисленото изобретение“, докато не избухва световната селфи мания през 2010-те.

Кубчета лед за напитки – Създател: Джон Горри (САЩ), 1840-те. Целта му първоначално била медицинска – да охлажда болнични стаи в горещ климат.

Слушалки за уши (ин-иър) – Създател: Ернест Мероу (САЩ), 1980-те. Създадени за музиканти, но Apple ги превръща в мода чрез iPod.

Течен сапун в дозатор – Създател: Уилям Шепард (САЩ), 1865. Изобретението било „твърде модерно“ за времето си и добива популярност едва в края на XX век.

Цип (закопчалка) – Създател: Уиткомб Джъдсън (САЩ), 1893. Наречен е първоначално „закопчаващ се ботушен механизъм“ и дори се рекламира като помощ за хора с болки в гърба!

Клечка за уши (клечка с памук) – Създател: Лео Герац (САЩ), 1923. Идеята му дошла, когато видял съпругата си да слага памук на клечка за зъби, за да почисти ушите на бебето им. Нарекъл ги първоначално „Baby Gays“.

Пликче за чай – Създател: Томас Съливан (Ню Йорк), ок. 1908. Случайно изобретение – Съливан изпращал мостри чай в малки копринени торбички. Клиентите ги потапяли директно във вода и харесали резултата.

Кибрит – Създател: Джон Уокър (Англия), 1826. Първоначално го нарекъл „фракцинатор“ и не патентовал изобретението си – така кибритът бързо бил копиран и разпространен по цял свят.

Лепящи листчета (Post-it Notes) – Създатели: Арт Фрай и Спенсър Силвър (ЗМ, САЩ), 1974. Лепилото първоначално било смятано за "неуспешно", защото било слабо. Но Арт Фрай го използвал, за да си маркира химните в църковната книга — и така се ражда Post-it.

Пластмасова закачалка – Създател: Албърт Паркхаус (САЩ), 1903. Изобретена от раздразнение – Паркхаус нямал къде да закачи палтото си в офиса, така че огънал тел и направил първата закачалка.

Сламка за пиене – Създател: Марвин Стоун (САЩ), 1888. Стоун, дотогава производител на цигарета, създава хартиена сламка, защото омразата му към сламките от ръж достигнала връхната си точка по време на пиене.

СЕКРЕТАРЯТ ОТБЛИЗО

Маргарита Маринова –
Леля Маца –
дългогодишен кадър в ТГ

1. Как се казвате и от колко години работите в Търговската гимназия?

– Казвам се Маргарита Христова Маринова – за всички „Леля Маца“. От 24 октомври 1977 г. съм част от Търговската гимназия – вече 48 години, цял един живот отдадена на това училище.

2. Помните ли първия си работен ден – какъв беше?

– Помня го така ясно, сякаш беше вчера – изпълнен със силно вълнение, трепет и усещане, че започва нещо важно и съдбовно.

3. Какво най-много Ви харесва в работата като секретарка?

– Въпреки че работата е напрегната, за мен е истинско удовлетворение, че мога да бъда полезна – както на учениците, така и на колегите учители, а също и на нашите скъпи бивши възпитаници.

4. Как се промени училището през годините, в които сте тук?

– Времената се менят, сградата се променя, но Търговската гимназия винаги е била сред най-уважаваните, с амбициозни, борбени и успяващи ученици.

5. Има ли забавен или незабравим момент, който винаги ще помните?

– О, много са – но ще ги запазя в сърцето си. Знам само, че най-незабравимият тепърва предстои – денят, в който ще се разделя завинаги с училището... дори съм написала стихотворение за тази раздяла.

6. Кое е най-предизвикателното в ежедневната Ви работа?

– Да съм безгрешна и акуратна с една от най-отговорните задачи – изчисляването на заплатите, наред с множеството други административни дейности.

7. С учениците или с учителите Ви е по-интересно да работите?

– Не правя разлика – старая се да бъда полезна еднакво на всички. Така разбирам службата си.

8. Кои са качествата, които трябва да притежава една добра секретарка?

– Общителност, любезност, изпълнителност – и най-вече сърце, вложено в работата.

9. Какво Ви зарежда в забързаните дни?

– Мисълта, че трябва да оставя следа – не просто да свърша работа, а да бъде запомнена като човек, помогнал на другите.

10. Коя част от деня Ви е най-любима и защо?

– Сутринта – моментът, в който сядам на бюрото, включавам компютъра и си казвам: „Нека и днес бъда полезна, защото съм точно на мястото си.“

11. Какво най-често Ви казват учениците?

– „Лельо Маце, липсваш ни!“ – това е най-сладката награда за труда ми.

12. Ако можехте да сложите надпис на вратата на канцеларията, какъв щеше да бъде той?

– „Училище незабравимо!“

13. Какво искате учениците да знаят за Вашата работа?

– Че е напрегната и много отговорна – нищо не бива да се пропусне.

14. Имате ли любим учителски екип или випуск?

– Обичам всички – учители, служители, настоящи и бивши ученици. Всеки е оставил частица в сърцето ми. Надявам се и аз в техните. /смее се/

15. Какво означава за вас ТГ – с една дума?

– Това е моят Живот!

Главен редактор:
Надежда Йорданова
Графично оформление:
Габриел Цветанов